

VĂN-ĐỀ TUYỂN LÚA

(Dịch theo cuốn sách của ông Devraligne, canh-nông ký-sư, chánh giám-đốc sở canh-nông Nam-kỳ)
(Tiếp theo)

Định các thứ lúa gạo

Về việc gạo xuất cảng, phòng Thương-mại Saigon, trong kỳ hội ngày 23 (Octobre) 1920 có định các thứ gạo để đem bán đi các xứ trong hoàng-cầu khối châu Âu. Vì mỗi xứ người ta mua gạo xư minh, thì cách thức chẳng đồng nhau. Xứ này thì gạo trắng hạt nặng, xứ kia thì gạo trắng hạt ít, nạt; còn xứ nọ lại đòi gạo dài hạt nhẹ cân v.v... Nên chỉ phòng Thương-mại phải tùy ý theo mỗi xứ mà định kiểu lúa gạo xư minh, phòng khi xuất cảng cho tiện trong việc mua bán.

Vậy các thương-gia lúa gạo cũng nên xem những kiểu lúa định dưới đây mà thi thố, khi xuất cảng bán gạo của mình đi ngoài quốc.

Gạo trắng có tên là 2 phần trăm: Thứ gạo này chế qua Âu-châu mà bán thì phải có một túi 100 lb ra đường cho 100 triệu và cam ở trong. Thương-tướng mỗi bao có đựng gạo 100 cân nạt 88 kilo. Người ta dùng thứ gạo H. C. mà đựng gạo này và khi trước bán được nhiều, song lúc này người ta ít mua là bởi sự chế chuyên tên kém nhiều hơn khi trước.

Gạo lứt có tên là 3 phần trăm dùng để nấu: Thứ gạo này gạo vàng hạt, độ nạt cũng được, mà đường có nạt quá 20 25 phần trăm. Phải lựa bỏ ra đường cho lứt trấu, lứt cám và đựng trong bao chữ K hoặc bao số 3.

Gạo lứt có tên là 5 phần trăm: Thứ gạo này đựng trong bao H. C. và đựng cho lứt gạo vàng hạt, độ nạt: Hầu có lứt 2, 3 phần trăm là tùy theo thì tiết, hoặc bị mưa ướt mới được. Nhưng mà chẳng đáng lứt gạo nạt quá 15 phần trăm.

Gạo này nấu gạo lứt 20%, nói trên đó, ở Cự-Đông người ta hay mua nhiều hơn ở Âu-châu.

Gạo trắng thượng hạng số 2-Tám cũng được bán ở ngoài quốc: Thứ gạo này đem bán bên Âu-châu mà thôi. Chẳng đáng nạt quá 30%, và gạo nạt (tám) chẳng đáng hơn 25%, của số chúng gạo và tám công lại.

Gạo trắng thượng hạng số 2 đem bán ở Âu-châu: Gạo này lứt nếu cao hết là 60%, mà đường cho lứt trấu, để bán ở Âu-châu được.

Gạo trắng thượng hạng số 2, bán ở ngoài quốc: Thứ gạo này nạt 50%, và lứt 5%, gạo đỏ và phải cho được trắng hạt hơn gạo số 2 mới nói trên đó.

Gạo trắng số 2 thượng hạng chữ BEX: Thứ gạo chế đi xứ Java thì không được nạt quá 30%, từ đầu mùa đến tháng August thì được nạt 30%. Gạo phải cho trắng và đựng lứt trấu.

Gạo trắng số 2 chế qua xứ PHILIPPINES: Thương-tướng gạo chế qua bên ở xứ này thì không được nạt quá 16 50%, chế đi Nhật-bôn và phải đựng trong bao chữ C, cân nạt 13 kilo 500.

Gạo trắng số 2 "gạo Vinh-long" chế qua Nhật-bôn: Gạo này nạt 40%, còn nạt trấu hơn thì chế qua xứ này lấy là người ta dùng bao chữ C mà đựng nó.

Gạo trắng số 2 chế qua xứ Réunion: Gạo chế qua bên ở xứ này được lứt trấu 10%, nếu chế qua bên thì phải chế qua máy xay lấy. Gạo này trắng

hơn gạo chế qua bên Nhật-bôn mà chế qua xứ này chế qua bên Nhật-bôn (Philippines) và đựng trong bao chữ C cân nạt 13 kilo 500.

Gạo trắng số 2 nạt 15% nếu cao hơn nạt 18, 20% chế qua xứ Rio: Thứ gạo trắng chế qua xứ này thì đựng trong bao chữ C, cân nạt 138 livres Anglê nạt 66 kilo tây. Gạo này trắng giống gạo chế qua xứ Réunion.

Gạo trắng có số 1, nạt 25%: Gạo này trắng trong, lứt hạt và chế g được nạt quá 25%: Nếu tháng Juillet qua rồi thì được lứt 2% gạo vàng hạt. Nhảm nạt có mưa ướt thượng thì lứt gạo vàng 3%, cũng được.

Gạo trắng có số 1 "gạo Gô-công hát Bairen" nạt 25%: Gạo này trắng lứt, nạt và vàng hạt thì cũng như gạo số 1 một nạt trên đây. Nhưng mà hạt nó nhỏ hơn, chế qua bên Nhật-bôn chế qua bên Gô-công hát Bairen.

Gạo trắng: Phòng Thương-mại định kiểu là "gạo lứt", những hạt gạo nào gây hết phần nửa hạt gạo nguyên.

Còn nói qua gạo vàng hạt, nếu lứt hạt cuối tháng Juillet, thì được phép lứt 2%, còn sau nữa thì được 3%. Đây là nói về năm thuận thì tiết nếu lúc gặt hái mà bị trời mưa dầm dề làm cho lúa phải ỷ ướt vàng hạt gạo, thì phải thêm cho độ số định theo thứ gạo. Khoản này thường khi trong tờ chứng-kiến không có buộc phải làm. Ấy là việc riêng của người bán kẻ mua tính với nhau mà thôi.

TỜ CHỨNG-KIỆN (CERTIFICAT DE QUALITÉ). Việc mua bán lúa thì cứ tin thật theo tờ chứng kiến của 2 nhà hội thương-tướng-gia Laogse xuất cảng ở Saigon. Khi gạo đem xuất cảng thì 2 nhà này xem xét kỹ càng rồi cho giấy chứng kiến chỉ rằng lúa này làm đúng thì tiết không có sâu mọt, bán được. Giấy này làm công bình, không tùy vị bên nào, được người mua khỏi thất công kêu nại với người bán đến chi về sau. — Hễ giấy chứng kiến mà 2 nhà hội thương-gia nói trên đây ký nhận rồi, thì sự chắc thật, sau không thể nào lật bặt tờ ấy được chi cả.

(Còn nữa)

Hoàng hải tân văn

(Dịch trong báo Information)
CHIM Ở NÚI DURAL NƯỚC NHỰT-BÔN,
ĐÔI SANG QUẢ TÂY-ÂU-CHÂU

Tin thành Đông-kinh (Nhật) cho hay rằng: Cách ít lâu đây, người ta đã thấy nhiều lần chim rừng nơi mấy chốt núi Dural đã bay về hướng tây tới trong ương Âu-châu.

Một người danh sĩ ở nước Mỹ là ông Michel đi du lịch qua Đông-kinh có nói về sự dị thường ấy như vậy: «Việc xem ra thì quái lạ mà quả ở hiện nhiên có một con chim út hai cánh đường dài có hơn 3 thước xưa nay chỉ ở trong núi Dural, nay đã bay tới thành Đô-liô (Berlin) dân trên một cái tháp rất cao. Nhiều loại chim rừng ở núi Omal cũng bay sang hướng tây Âu-châu tại sao thế?

Các nhà bác học lại luận rằng: Vì cuộc đất động mới rồi bên Nhật-bôn mà khí hậu ở núi Dural đổi nên chim chóc phải dời sang chỗ khác.

Còn người lại luận rằng: Thế là cái điểm sắp có động đất lớn lao ở chỗ Âu-châu.

Hiện nhiều người Âu-châu coi việc này là một việc kỳ quái vậy.
Hải-nhượng-Ân

Cuộc gán Médailles

Tại Tòa bô Cánhô

Ngày thứ bảy 5 Avril này, tại Tòa bô Cánhô có bảy cuộc gán médaillies cho những vị giúp nước hữu công. Ngày ấy lại nhằm ngày bầu lậ, có các quan Cự-quân và Cai-phó tổng Ban-biên đến Tòa-bô; lúc 9 giờ quan chức tựu đông đủ, có 20 tên lính mã-tà và một vị Phó-quân y phụ trách lễ, khi giải tức rồi, giăng bầu bóng sấm, tại qua Cánhô thub Jérusalem y đứng trước các vị được thưởng médaillies to lời thay mặt cho Chánh-phủ Đại-Pháp ban khen những kẻ làm tội nhà-nước được trung tín thâm niên, thì nhà-nước trong thưởng chẳng hề quên sót. Ra làm tôi giúp nước mà được ban thưởng ngợi khen cái công lao của mình như vậy thì là một việc rất vinh diệu thì là danh minh và tòng phái làm đó.

Quan Chủ-tiêu nói giời lời khen ngợi, rồi ngài bước tới gán médaillie vào ngực cho mỗi vị kẻ tên dưới đây: Các thầy đều được thưởng uân bài nhĩ hạng (Médaille d'honneur en argent de 2 classe).

Ông Huỳnh-bửu Hạng Tri-huyện Chủ-tiêu Cánhô.

- » Trần-thứ-Bửu Cai-tổng Tuân giáo.
- » Phan-v. Của Thơ-ký tòa-bô Cánhô
- » Nguyễn-văn-Kiệt Giáo-tập Nữ-học đường Cánhô.
- » Lê-v. Nhị Kế-hiến làng Thường-thạnh.
- » Lê-hữ-Dư Cai-trưởng làng Phong-Hòa

Thầy-dội Hiệu (mã tà)
Chủ-cai Nguyễn (mã tà)
Bôn-báo kính lời mừng cho các vị được thưởng công vinh diệu.

AN-HÀ-BÁO

Sách mới

Kính trình chư độc giả rõ: Lúc này bốn-quán đang in cuốn sách của bốn-quán tổng-lý, ông Đỗ-văn-Y, soạn, tựa đề là «Phép biên chép sổ sách buôn bán» đến ngày 10 mai 1924 thì xuất bản. Giá mỗi cuốn định là 1400 Sách dày chừng 80 trang.

Các bạn thương-gia vị nào muốn mua sách này xin viết thư cho bốn-quán biết trước, để bốn-quán dễ dành cho vì bốn-quán phải xuất bản vừa đủ bán mà thôi. Vì nhà mua trước xin gửi thư và gửi mandat luôn thì, bốn-quán sẽ đem tên vào sổ, đến ngày 10 Mai bốn-quán sẽ gửi sách đến. Tiền gửi mỗi cuốn là 18 cũng về phần người mua chịu.

Vị nào muốn mua số để bán lại, từ 20 cuốn sắp lên, bốn-quán sẽ cho hua hồng 20%.

Gửi thư và mandat xin để cho: Monsieur Đỗ-văn-Y
Tổng-lý An-Hà ở quán Cánhô

Ai tin

Tiếp đăng tin buồn của M. Phan-văn-Nhứt giúp việc tại nhà in Hậu-giang Cánhô cho hay rằng linh từ quyền của người đã từ trần hôm ngày 4 Avril hưởng thọ 51 tuổi qua đến ngày 7 Avril 1924 thì mai táng.

Vậy nếu tôi có đôi lời thay thế cho các bạn trong nhà in mà phân ưu cùng M. Phan-văn-Nhứt và bôn quyền và chúc cho linh hồn bà tiên diên nơi trời cảnh.

Vô-ngọc-An

Kính-liệu

Cuộc đấu lư Cánhô

Cuộc đấu lư Cánhô sẽ mở từ ngày 10 đến ngày 15 Avril. Lúc đem đấu sẽ bảy nơi nhà đấu sau Tòa-án Cánhô (An-lên garage Lo-tai-Jacobe et Cie kều là Garage Hoethiai Cánhô).

Kỳ sau sẽ thuật kỹ cuộc đấu này.

Bối chỗ ở

Kính lời chào bạn cố kiao và thân chủ trong các tỉnh bay: kể từ tháng Mars 1924 Văn phòng quan Trạng-sư DARTIGUENAVE (Henri) tại Mytho sẽ dời về Saigon, nơi đường Lagrandière số 48, gần dinh quan Phó-Soái.

Vì nghĩa thủy, tề, tôi cũng theo về Saigon giúp việc cho ngài.

Vậy như quý khách cũng thân chủ thuê này, vị nào có việc kiện thưa, hoặc tại tòa trên Saigon, hoặc tại các nơi Tòa sư lư thub, mà muốn cho thấy tôi giúp việc cho như xưa nay, xin mời đến nơi ấy mà thương nghị. Sẽ đồng tiếp trước từ lễ luôn luôn, bất kỳ ngày giờ nào.

Còn nhà riêng của tôi ở, thì nơi đường Roland Garros, số 39-41, gần chợ mới Bến-Thành.

Nay kính,

NGUYỄN-TÂN-TILANH

Cựu Trạng-sư

1er Clerc Mre Dartiguenave

THỜI SỰ

Giá bạc

Thứ sáu.. ngày.. 4 Avril.....	8 f. 40
Thứ bảy.. ngày.. 5 Avril.....	8 f. 60
Chủ nhật ngày.. 6 Avril.....	8 f. 80
Thứ hai.. ngày.. 7 Avril.....	id
Thứ ba.. ngày.. 8 Avril.....	id
Thứ tư.. ngày.. 9 Avril.....	id
Thứ năm.. ngày.. 10 Avril....	id

Giá lúa

Lúa chế đến nhà máy mỗi tạ 100 kilos là:	
Thứ sáu ngày... 4 Avril 5\$55 à 5\$55	
Thứ bảy ngày... 5 Avril id	
Chủ nhật ngày... 6 Avril 5 \$5 à 5 \$5	
Thứ hai ngày... 7 Avril id	
Thứ ba ngày... 8 Avril id	
Thứ tư ngày... 9 Avril 5 \$5 à 5 \$5	
Thứ năm ngày... 10 Avril.	

Cánhô

HÀ I AN CHỘM TÀ NGỘ

Đêm 2 Avril lối 2 giờ khuya có 2 tên gian nhor đến rình nhà tên chệt Tân-Cầu ở về làng Thới-Dinh (Cánhô), chệt nghe động sau hè, bên dờ đèn lên mở cửa sau ra vừa khỏi cửa thình lình đưa gian thích cho một tay rất nặng bổ trúng và thối lất đên, mà chệt còn rưng rưng đương cự, nên chúng nó đánh tên chệt rất trọng binh mà chạy, chệt la làng và rồi mở lên hương chức và dân làng chạy đến thì chúng nó đã chạy mất hồi nào rồi.

Bấy lâu đã mất tin thấy hương-quân làng Thới-Dinh là một vị giúp việc rất chuyên cần phần sự, thấy cũng được làm tiếng ngợi khen. Vậy xin có lời nhắc nhở cùng thấy lúc này ăn trên nỏ; lên rất nhiều mà phá người lương thiện xin thấy truy tìm những kẻ bắt lương đó mà duyệt bắt một nổi hai cũng là một cái ơn chẳng nhỏ. Đêm nào cũng có nghe nói ăn trộm chẳng chỗ này thì chỗ khác.

GIẤ CHƯC BÁT BÁNH MÀ GIÚT BẠC

Ngày 27 Mars 1924 lối 9 giờ tối nơi đường Cai khê có ông Thơ-Huân (Cánhô) có vào ra một xu để cá bà già mà giút bốp nghe ra như vậy: tên Nguyễn-văn-Cha quân ở Vĩnh-long đến ở quán Cánhô đến nhà bà tư Đam mà đặt bánh

tết, tính giá cũ xong tên Cha móc một đồng bạc ra mà bỏ tiền cọc, bà già liền móc bốp ra mà cái, tên bợm liếc thấy trong bốp có bạc nhiều lại có một mình bà già ở nhà mà thôi bèn nhẩy lại cho bà già một bặt tai và giựt cái bốp mà chạy; rồi thay ngoài lậ có tên Nghiêm đi chơi về nghe bà năm la giựt đó thì cũng chạy tiếp la theo, hôm la tính thế không ăn bên chạy bốp ra sau lợi ungkinh ra đường sau trở xuống chợ. Người bợm xóm chạy đến và người trong nhà đi về nghe vậy chạy xuống ông Cha mà có rồi trở lên kiểm, người nhà trở về lên đường phía sau lối trại lính thì thấy bợm la đi lạng lạng mà lại quân còn ước, nên tên Cự là người ở trong nhà hổ nghi bên bời thì bợm ta giựt chạy, tên Cự chạy theo và la lên, lạng gát trong bốt nghe la chạy theo, bợm ta một chạy ngay về nhà người ta chung vô cầu liếm mà trốn tinh tuần theo vô bắt được vào về bốt. Rạng ngày lấy án kết giải qua tòa chế ngày kêu án. Nghe dân trong bốp kỳ có được 20\$ và nửa chiếc vàng. Thiết là ăn cướp cạm da!

Je (tai cảo)

SU-TU HÀ-ĐÔNG TẬP LÂM

Tại làng Long-tuyền (Cánhô) có một người đơn bà tên là Nguyễn-thị-T. vợ của M. Ng... cô tánh ghen tương hay làm dêu quái lạ. Người lối xóm, nhất là đơn bà con gái ít ai dám léo đêu uba chít, hoặc là chuyện vô chi vi chẳng của chít ta tất cả. Vì khi nào cục máu «Hà-Đông» của chít ta nó dầy lên, thì chẳng kể ai là ai, trít chít ta tưởng có l dêu là ai cũng mua chổng chít ta hết thấy. Bởi cách ghen vô vị của chít ta tưởng như vậy, thì chẳng những là chổng của chít ta phải nhức mồm mà thôi; cho đến người lối xóm cũng là khổ chịu. Trong xóm có tên Tr. kêu là V... thấy vậy cũng chẳng ưa, tính làm một cuộc giá cho chít ta ghen làm được cười chơi, họa may chít ta có mắt-cơ mà bỏ bốt cục ghen dữ di chẳng. Bữa 28 Mars lúc 8 giờ rưỡi tối, Tên Tr. bảo tên M... lấy áo tiếm mặt, lấy khăn mu-soa đeo đầu tặc (bớt bớt tóc, không có bớt đầu tóc) được lấy khăn màn trắng gà chổng đầu giả làm đơn bà để M. Ng. là chổng chít ta đến khúc đường vắng ngồi chuyện vãn, giả làm trai gái với nhau. — Giả dạng cho người ta ngó thấy chạy vô mét thót cũng chít ta rằng thấy quá quyết chổng của chít ta đang ngồi tình tự với một nàng nào đó. — Nghe vừa giút cục máu «Hà-Đông» trịnh lên chuyện được của mình, chít ta thét ra tay làm cho cặp oan-trương biết mặt. — Nại nịch hẳn bời, lại có đơn theo trong mình một cái kéo, quyết lấy tron cái đầu tặc của con d... ch... nào dám cả gan lấy chổng tao bứt... (ta hiểu rằng trít trít từ tốc ra đi). Đến nơi thấy... ngược đình trống... tay lập-lập rung... giận đi mặt xanh... áp lại chụp được đầu tóc, miệng thì d... ch... d... ng... mớ d... Ng... Long-vương mà phân chổng, còn tay thì xấp lia xấp lia; chổng đó tên M. đứng dậy nói: chít tặc quá, đầu tôi mới bớt tóc 2 bữa rày nay sao chít còn bớt nữa làm chít... Ai, nấy rợ cười, làm cho chít ta rất giận hổ thẹn, tức mình muốn tra nước mắt bả ra về, xem thế chắc giận (giận n ?) song không biết từ đây chít ta có bỏ bết, cái tánh ghen này chăng?

T. P. U. (tai cảo)

Thưa-thuận

MỘT NGƯỜI DÂN BÀ ANNAM (TẠI LÂM QUÍ THUẬT)

Một người dân bà Nam-kỳ (Nam-tiên) nguyên là người Hải-lai, cha A nam, mẹ thì, người công tánh trên và vô từ 18, năm nay độ hơn ba mươi tuổi, tên là cô Chín. Bấy lâu đi làm nghề quí thuật các nơi cũng được khá lắm, bà này đi làm ở các nơi mà quê thub T. rta trước.

Cô ta có nghề thuật ra các, nhai, rần, rít, hành trít và hàn rừn ché trún thub chím cá và hoa quả cây cối và v.v. Lại làm thêm được một vài cái

Yếu đuối
vàng vọt

GAY MÔN

Thuốc SIROP de
DESCHIENS

có huyết ho

Lưu cho Hung tào mán mán, ấy là một vị thuốc của nhà Đông-y trứ danh. Thuốc này hiệu nghiệm nhất và dễ tiêu hóa nhất. Các nhà thuốc tại thành Paris đều dùng nó. Tên gọi là PAIN DESCHIENS, ở đường Paul-Baudry ở các nhà thuốc.

lại vật nữa như là giẻ, giấy lau tấm ván rồi biến phép cho mất đi hiện ra thiên lân. Những vật kể trên đây hết là

trung thuật ra thứ gì thì phải nói trước cho cô ta biết. Đến khi thuật, vì dụ muốn thuật ra một mâm cỗ thì sắp đủ

bát đĩa ra một mâm rồi cô ta xé giấy mà bỏ vào các bát đĩa ấy thì dù bất kể đem xem, thì thấy rau sống, tỏi cũng xé lóc mảnh giấy lượm tự như các thứ ấy. Xong thì lấy một cái muỗng mà đẩy lại rồi làm phép thứ nhì một chập rồi rồi để muỗng ra, rồi thì những mảnh giấy kia đi đâu mất cả, mà thấy một mâm nào chả thật bánh trái cá tôm toàn và thiệt, ăn uống được cả. Thuật ra rồi cả mâm cỗ thì thuật vào trong cái chậu nước, còn cây cối hoa quả thì thuật trống vào trong chậu mà cách thức cũng như nhau cả, và cái gì thuật cũng được cả, chỉ trừ ra vật gì nặng nề quá to lớn thì không thuật được. Ông bà Anam là mà thuật được như vậy cũng là kỳ, ít người được vậy, N.C.M.D.

CÁO BẠCH

Kia nơi góc đường Thủy-Bình và Tổng-Dục-Phường, Chợ lớn là chỗ địa-vị lớn có một căn lầu chón hớn, cao vọt vọt, chắc ai xem thấy cũng hỏi thăm rằng lầu ấy là làm chi? Vậy tôi xin phác cho quý ông quý bà: Nghi vì nơi châu thành Sài-gon-Chợ lớn chẳng thiếu chi là khách sạn, song chưa đủ cho quý khách Lục-châu rộng nơi làm nghỉ, nên tôi mới nghĩ lập ra một cái nhà hàng, tầng dưới bán đồ các thứ rượu trên lầu hai tầng phòng ngủ ở biệt là Tân-Long Lữ-Quán.

Nếu nói rằng Tân-Long Lữ-Quán phòng tiện khiết, rộng rãi đẹp theo vệ sinh, cất theo kiểu Âu-châu toilet là lời nói đích xác; nào là giường mùng, mền, đệm đều là toàn hảo, có boy sai khiến, có chuẩn kêu kẻ tùy tùng.

Tầng chót lót gạch bóng tỉ mỉ có nơi cho khách hứng cái trời trời. Vậy xin Lục-Châu Quý-Vị niệm tình đồng bang, thừa lúc đầu tiên ghé đây tạm nghỉ tại nơi rất tiện thú vị này.

Tân-Long Lữ-Quán

312 Rue des Marins. — CHOLON

M. KHAU-THUC, Propriétaire

HOTEL de CHOLON

Chambres meublées avec tout le Confort Moderne

ANGLE RUE DES MARINS ET TONG-DUC-Phuong, CHOLON

飛馬煙

飛馬煙枝

Lời rao

Hãy bắt thuốc hiệu con ngựa «Dragon» là một thứ thuốc rất ngon, có mùi thơm tho và chẳng hề khô cổ.

Thuốc con ngựa làm tại xứ ALGER rộng thứ thuốc tốt, không pha trộn với các thứ khác.

Hà lâu rồi người ta ưa bắt nó hơn các hiệu khác, nhưng mà có một vài tình trong Lục-Châu chưa dùng đến, cho nên tôi hết lòng muốn làm sao cho Quý-khách các nơi dùng thứ thuốc con ngựa thì sẽ biết thuốc rất ngon.

Hệ đồng thuốc con ngựa thì có khi dùng một miếng giấy nhỏ trong bao thuốc 20 miếng thì mau đến bằng Nich-Tem, đường Bắc-Lữ-Quán, Saigon mà lãnh thuốc này theo đơn để đã ghi rõ trong giấy ấy.

Xin Quý-Khách hãy kiểm mua thuốc con ngựa mà bắt thì sẽ biết ngon và mau, dùng lãnh thuốc đồng hồ hay là nhiều gói thuốc vào vào.

AVIS

NE FUMEZ QUE LES CIGARETTES DRAGON: ce sont les seules qui soient bonnes, agréables au goût et ne s'échant jamais la gorge.

Elles proviennent d'Alger. Pour leur fabrication on emploie que du tabac pur, sans mélange avec d'autres matières.

Depuis longtemps, on les préfère aux autres cigarettes, seulement il existe quelques provinces où elles ne sont pas encore très connues. Nous nous efforçons donc de faire tout notre possible qu'on sache que les seules cigarettes qui soient bonnes sont les cigarettes DRAGON.

Dans ce but nous avons fait introduire dans un certain nombre d'œuvres de 20 cigarettes de petits papiers d'assort droit à de fort jolies primes. Celui qui a la chance de trouver un de ces «Bons» n'a qu'à se présenter chez I. Iethelm & Co. Quai de Belgique, Saigon pour obtenir l'objet y indiqué.

Si vous avez donc d'acheter des cigarettes Dragon, vous constaterez qu'elles sont délicieuses et peut-être la chance vous favorise et vous aurez en même temps droit à une jolie montre ou un certain nombre de paquets de cigarettes etc.

GARAGE

TRẦN-DAT-NGHIA

Cantho — Cochinchine

SỬA CÁC THỨ MÁY:

Xe hơi, tàu hơi, máy lửa, xe máy máy may, máy viết chữ, máy nói, tủ lạnh...

Công việc làm kỹ lưỡng, mau mà giá rẻ.

Có trữ bán và sửa xe hơi, xe kéo và xe máy, máy may hiệu Singer và xe kéo mới.

Đầu nhớt, dầu sừng. Đồ phụ tùng xe hơi và xe máy vào.

Lãnh làm tường nhà và hàng rào sắt.

Tại hàng có sẵn xe hơi để cho mượn đi chơi, cũng bao đi xe. Giá định nói luôn luôn.

Bán

Một chiếc tàu Canot chạy bằng dầu lửa, tám ngựa. Mỗi giờ chạy 12 tới 15 ngàn. Một giờ hao 3 lít dầu. Đi được 40 người. Còn lại. — Giá rẻ.

Hỏi Nhà-In Hậu-Giang CANTHO

Lời Rao

Muốn bán một chiếc tàu hơi (Cano automobile) một máy mà lớn hiệu Peugeot chạy một giờ chừng 15 km ít hao dầu, vỏ bằng kẽm có mũi, máy còn tốt, và chắc chắn, khởi sửa chỉ hết: Giá rẻ.

Đo NƠI AN-HA-BÁO và Thương-Nghai.

Lời rao

Xe máy mới từ 65.000 đến 130.000 xe Peugeot bán và giá bán lớn Saigon. Có bán đồ phụ tùng xe máy, khăn lau thiệt tốt, giày dép, giày nam đến kiểu này bán rất, bán rất, đến đây nhiều kiểu. Pháo này làm thật giống, qui ông ở xa muốn biết giá bán, xin hỏi mục lục «Prix courants». Bốn hiệu sẵn lòng gửi cho không.

Trương-văn-Hanh (Gán Tòa bố) Sadec

Xưởng thợ mộc chạm và cạo

Sáng tạo năm 1900

M. Michel Nguyễn-hiệp-Hòa

Xưởng chánh tại Laithieu (Thủ đầu một) quai E. Outrey

TIỆM NGÀNH:

1° — Tại Mytho đường mé sông, nơi bến tàu và xe hơi

2° — Tại Cantho, đường mé sông, ngay cầu lâu cũ Khách-tru

3° — Tại Trávinh, đường cái, gần phố ở ngay cửa Tòa-Bố

Xưởng này có đóng sẵn đồ thứ bậc, ghế, tủ, văng đều dùng toàn cây danh-mộc như: Trắc, Cẩm-Lai và Gô; tất cả theo kiểu hiện thời, thợ làm thật tinh xảo không hề giả dối. Đã bấy lâu danh tiếng được chú ý vì bảo giá không nơi. Nhân muốn tiện đường cho quý khách nên Xưởng tôi đã lập chính tại Mytho, Cantho và Trávinh để trừ bớt đi các nhà của xưởng tôi làm ra; lại cũng có gương đóng, gương sắc, tủ sắc, đồ đóng như: Lư, chạn đèn, mâm, lục-bình, nhiều hàng, đóng chế rất đúng. Đồ chạm và liếm như: Chạn đèn, khay, kỷ, đài, biển liếm, tranh thờ, v.v.v...

Kính mời quý khách đến xem chơi, hoặc mua hay là đặt theo ý, tôi sẵn lòng tiếp rước và hồi âm liền.

Ai muốn làm giàu

Bỏ ra 20 quan mà may ra được 500.000 quan

Mua một cái trái đơn của Công-ty PANAMA, có rút số để buồn lại (Obligation Panama à lots). Lúc mua phải nộp ngay 20 quan, còn thì mỗi tháng nộp 20 quan, theo như lệ định trong luật. (Như vậy mỗi ngày để dành mấy xu, có thể trở nên giàu có được.)

Hệ nộp tiền lần đầu là được ngay một số tiền, và sau đó trả dần theo số tiền nào thì mình được lãnh nguyên số tiền đó. Mỗi trái đơn trước sau thế nào cũng trúng một lần từ 500.000 trở xuống đến 4.000 quan, không có thì buồn lại là 400 quan. Mỗi năm có bốn lần rút số, cộng chung mấy lần trúng được cả thảy là 3 triệu quan.

Như vậy mua Trái đơn thế nào cũng, không khi nào thiệt

CÓ NHỮNG LÔ SAU NÀY:

130 lô	500.000 quan	260 lô	5.000 quan
130 lô	250.000 —	1.320 lô	2.000 —
260 lô	100.000 —	13.200	1.000 —
260 lô	10.000 —	1.700.900 trái đơn buồn lại làm 400 —	

Người có trái đơn được quyền rút số mãi cho đến khi số trái đơn rút ra tại chỗ

Các lô được lãnh nguyên tiền, không phải trừ phí tổn chi cả. Mỗi lần rút số sẽ nhận được một cái bản kê số trái đơn trúng số, không phải trả tiền. Còn số kê trong bản ấy đúng với cái trái đơn để tại nhà Ngân hàng, các nhà có trái đơn có thể đến xem được, theo như điều khoản trong bản luật riêng ngày 12 Mars 1900. Bản luật ấy là một bản luật bảo chứng, giữ gìn cho các nhà có trái đơn, không có đến gì phải nghi ngại cả.

Năm nào cũng cứ 15 Février, 15 Mai, 16 Août, 15 Novembre thì rút số

Các nhà muốn dự các cuộc rút số ấy thì cứ ngày 20 quan đến nhà

BANQUE NOUVELLE, 8, Rue Papère Marseille France

R. C. MARSEILLE 6576.

TAILLEUR — CORDONNERIE — CHAPELIERIE — GRAVURE

AU CHIC TONKINOIS

LÊ-TIÊN-CHỨC

Saigon, 59, Rue Catinat, Saigon

Kính công quý vị lục-et-an-dân, rõ: Tôi mới lập tại Sài-gon, đường Catinat số 59 một nhà nghề chuyên làm các việc: THỢ-MAY, làm NON bằng NUT-VE làm như, CAO-SU «CASQUE EN LIÈGE CAOUTCHOUE», đóng GIÀY TÂY và KHÁ-CON DẤU đóng chum Mộ-BIA đá CẨM-THẠCH đá mã. Bào 10 các kiểu NÓN FEUTRES (thiết ngộ và các tư GIÀY HẠ DA LẮNG và GIẾP DA LẮNG.

Tiệm tôi có nhiều thợ may khéo, và nhiều kiểu hàng như là: GABARDINES, LANAGNES, SERGES, DRAPERIES, FLANELLES, TUSSORS, vân vân.

QUÍ VỊ muốn đặt kiểu gì xin cứ ghi cho tôi một bộ đồ cũ tôi xin hết lòng làm cho vừa ý và tinh giá tiền thiệt hạ và gửi đi theo cách lãnh hóa giao ngân. NON của tôi làm bằng NUT-VE làm như CAO-SU kiểu y hệt NÓN ANGLAIS đồ rất nhẹ và không khi nào sâu một thứ là NÓN CÂY-MÓP. GIÀY TÂY đóng toàn bằng các thứ DA bền lâu bền, muốn kiểu nào cũng được. Khẩu CON DẤU và chạm Mộ-BIA đá thiệt tinh xảo.

DẶN LÊ, BẮN SỈ có giá riêng thiệt rẻ xin QUÍ VỊ chiếu cố tôi rất cảm ơn. Xin gửi MANDAT trước phần nữa.

LÊ-TIÊN-CHỨC — KINH MỜI

BỚT SAO MÀ TÔI HU?

Tác giả: TRẦN-TỬ-TUÂN (tiếp tục)

Bốn mươi ba tuổi, mẹ tôi bà thôi dạy học chữ, lần đầu qua việc may vá, còn hai người anh tôi học đã thi đậu, đều có sự làm việc tại Saigon.

Cách 2 năm sau, tôi đang 15 tuổi, cha mẹ tôi phải bỏ công vào việc, thời-quai, gia-thế đã sa về suy-kém, hết sanh hoạt nhiều công-sự, cha mẹ tôi buồn vì vậy, bỏ phố về nhà, ham vui theo công bạn, rồi chơi cờ bạc; tương là mượn lấy sự đó hát, nói giải cơn sầu; ai ngờ ban đầu nhỏ sau lớn, rồi ăn lỗ thua, theo thói cho đến hết tiền hết bạc, lại còn thêm mắc nợ-nần. Vì thế, mẹ tôi sầu rĩ, mới tính đi buôn, mong ít đông lời, định đi bán thuốc. Nhưng mà: Phước bất trùng lai, họa vô đơn chí, mẹ tôi ra buôn bán chẳng

mấy ngày đã thấy sự lỗ-là, lại thêm bị chôn một chiếc gì, bạc tiền mất hết; bởi thế cơ-nghiệp của cha mẹ tôi đã gần diệt-dào.

Tại xóm tôi, có chị sáu H... chẳng của chi học sanh tiền làm việc ở với Thầy-cải, nhà cất trong đất của tôi, nên thường tới lui quen lữ. Sau anh Biện H... chết còn chị Biện ở một mình với bà mẹ già, không có con cái chi, song chị Biện H... có tánh khôn lanh quí-quyết, thường hay xa hơ hải buồm lữ. Ngoài miệng nói nghe ngọt ngào, nhưng mà trong lòng chứa những mưu đồ. Bởi thế, mấy đứa nhỏ trong xóm tôi lúc ấy, tánh còn khờ dại, thấy bộ chị Biện vui vẻ, tưởng là người trong-hậu đáng tin. Anh Biện H... chết gần một năm, trong nhà đã nghèo, hết sanh nhai lại eo hẹp, nên ở không, thì làm sao mà có tiền mà chi độ. Chị Biện mới tính giao nhà cho bà mẹ già coi sóc, còn chị thì xuất thân ra đi, định mưu lấy kẻ

sinh tồn. Đi đâu không biết, nhưng độ chừng vài tháng thì về một lần, quần áo phủ phơ, lại có hơi nặng túi; về ở nhà tôi một tháng bề 20 ngày rồi đi nữa. Đi đi, về về, như thế đặng vài lần thì thấy tay chị Biện có đeo neo, và mang giày-đàn, giày-guốc liền chơn, bạc tiền cũng hớn. Có một bữa kia, chị Biện H... ghé nhà thăm cha mẹ tôi, rồi đi ngay xuống bếp, thấy tôi đang ngồi may, chị Biện hỏi: ngồi xé lải gấu vuốt vai tôi rồi nói: tôi đi chẳng mấy tháng, mà về thấy con tư đã nói là lớn hơn, rầy đã trở mà con gái, tưởng chị dâm-thần yêu diệu đó-đương. Giắt lời bòn với lấy cái áo của tôi đương may, lật qua lật lại coi từ đường kim mũi chỉ, rồi khe, khe, cô-ter rầy may khéo đến, có thua gì thợ may Saigon; phải có ở đây Saigon, đi may mượn cho dâm khá lắm. Tôi nghe chị Biện nói, có ý mừng thầm, mừng là miệng tiếng chị khen tôi may khéo;

vì thế này, chẳng hề nghe tiếng mẹ tôi khen chút nào, lại có một hai khi ruồi lờ lờ, sai chút lải, bị rầy thì có vất đi đâu nên không thấy ai may vá mà biết đến khéo đến vậy, nay mới nghe tiếng khen lâu như như thế nên có bụng mừng và thương chị Biện H... nữa, liền mở lời hỏi chị rằng: May như tôi đây, đến Saigon thì mượn làm sao chị sáu?

—V, may như cô đây, một tháng đồ gì cũng có hai ba chục đồng là ít.

—Tôi nghe chị nói ham quá, nhưng tôi sợ may ông tây lẫn.

—Nói vậy này, tây đâu ở đó, mình may mượn với đám, lại có tiền chi đũa bà con gái Anam, người ta cũng ở may mượn như mình vậy, miễn là nói tay khéo vai tôi rồi chỉ đòi neo mà rầy: Nè, đó này, tôi cũng như ông tây may ở Saigon mà sắm ra đó.

—Tôi nghe người ta đồn chợ Saigon vui lắm, song, chẳng biết vui bằng chợ

Biên-hòa không?

Chị Biện H... bèn trở mặt rồi nói: Sài-gon mười Biên-hòa không được một, chợ Biên-hòa của mình bị sao cho lại Sài-gon. Sài-gon của người ta là nơi thị tứ, đồ thành của xứ Nam-kỳ, nào là tàu biển tàu đồ, lớp xe hơi xe lửa; dù các sắc người; An-lê, Nhựt-bôn, M-nê, Chà-và, khách-tru, xá-tri, Bắck, Hư, v.v., còn trong Chợ-lớn, chẳng khác thanh thị bên Tàu, cả ngày nghe ồn với sấm xi-rô, xi-rô điếc tai đến đó; ôi, vui thật là vui, kể sao cho xiết, trái tình gái lữ học đặng, quần áo đồ-dea chen gạt ngo, bạc tiền như nước, thiếu chi hết thế làm ăn. Nói tới đây kể cha tôi đi xuống, chị Biện bèn đứng dậy xé cha tôi rồi kêu về. Tôi hết sức, vì bị cha tôi và chị Biện nói chưa hết chuyện Sài-gon.

Còn nữa

